

СКРИНІНГ РАКУ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ

Олійник Е.В. – к.мед.н., доцент кафедри онкології та радіології Буковинського державного медичного університету.

Рак молочної залози - одне з найчастіших захворювань жінок в розвинутих країнах. Ризик виникнення раку молочної залози у американок, які доживають до 100-річного віку, складає 10%. Рак молочної залози розвивається у кожній п'ятнадцятій американки, яка доживає до 70-річного віку.

Серед причин смертності від онкологічних захворювань у жінок рак молочної залози посідає друге місце після раку легенів. 18% жінок, які страждають онкологічними захворюваннями, помирають від раку молочної залози. У жінок віком між 35 та 55 роками рак молочної залози є основною причиною смерті, а у жінок, старших 65 років, це друга причина смерті після захворювань серцево-судинної системи.

В Україні рак молочної залози займає перше місце серед онкологічних захворювань у жінок. Кожні 35-37 хвилин виявляється випадок раку молочної залози і кожен годину від даного захворювання помирає одна жінка, що веде до втрати біля 33000 людино-років життя. Смертність від онкологічних захворювань у жінок працездатного віку в наш час випереджує смертність від серцево-судинної патології. Кожна захворіла на рак молочної залози жінка в середньому втрачає 17-18 років життя, що складає 53% від усіх втрат жіночого населення нашої країни. За останні 10 років захворюваність раком молочної залози збільшилась майже в 2 рази, що складає сьогодні 51,3 випадки на 100 тис. населення.

Рак молочної залози розвивається найчастіше у жінок після 40 років. Йому передують цілий ряд особливостей гормонального стану жінки, які виникають ще за 20-30 років до появи раку. Слід виділити ряд факторів, що сприяють розвитку раку. Перше – це ранній початок менструацій, особливо з 12-13 років. Друге – це пізня народжуваність дитини, особливо, коли жінка народжує першу дитину після 30 років. Третє – наявність менструації після 50 років – це

свідчить про те, що молочна залоза в такому віці знаходиться під надмірним впливом гормонів, які можуть викликати рак.

Рак частіше виникає в тих сім'ях, члени яких хворіли раком інших локалізацій. Особливо високий ризик захворіти раком молочних залоз, коли таку хворобу мали мати і одна з доньок. Ризик виникнення раку у другої сестри складає 50%.

Рак молочної залози протікає безболісно. Першим і основним його проявом є поява вузликів або ущільнень з нечіткими контурами в молочній залозі. Далі, коли пухлина стає великою, вона проростає в шкіру, починається її розпад, утворюється виразка з неприємним запахом, гнійними чи кров'янистими виділеннями, а потім рак переходить на нервові сплетення, починаються болі, набряк руки і, нарешті, метастази.

Рак молочної залози на ранніх стадіях, коли абсолютно виліковується в усіх жінок, може виявити в себе кожна жінка самотійно. Для цього їй потрібно тільки один раз в місяць оглянути перед дзеркалом і промацати, пропальпувати свої молочні залози. Це найкраще робити через тиждень після місячних (менструацій). Слід роздягнутися до пояса, стати перед дзеркалом, подивитися чи однакові молочні залози, чи не втягнутий сосок на одній із них, чи немає деформацій, чи не змінений колір шкіри, чи немає на шкірі пухлин, наростів, далі підняти догори обидві руки і знову оглянути залози. Потім взяти обидві залози руками і підняти догори, оглянути задні поверхні молочних залоз. Рак може розвиватись і на задніх поверхнях молочних залоз і проростати шкіру, розташовуватись в складці між молочною залозою та шкірою грудної клітки. Далі, необхідно лягти на ліжко чи диван і правою рукою почати промацувати ліву молочну залозу, притискаючи її до грудної клітки, визначаючи консистенцію тканини молочної залози. Спочатку буде важко розібратися з тим, що ви знайшли в залозі, але необхідно порівняти обидві залози. Хвороба розвивається звичайно в одній залозі. Якщо виявлена різниця між молочними залозами, слід негайно звертатися до лікаря. Кожний лікар може навчити жінку, як пальпувати молочні залози. А також можна звернутися в поліклініку, де лікар огляне молочні залози.

Рак молочної залози – найчастіша злоякісна пухлина у жінок. Він виникає звичайно у жінок після 50 років життя, частота захворювання зростає з віком. Рак молочної залози, однак, може виникнути і у молодих жінок.

Рак молочної залози виліковується у значної кількості жінок. Умовою вилікування є виявлення хвороби в ранній стадії.

ЧОМУ ЖІНКА ПОВИННА САМА ОБСТЕЖУВАТИ СВОЇ МОЛОЧНІ ЗАЛОЗИ?

При регулярному самообстеженні жінка може виявити в молочній залозі пухлину розміром до 2см (I стадія раку). В цій стадії від раку повністю виліковується 96-97% жінок. У значної частини з них в процесі лікування можна зберегти молочну залозу.

Самообстеження молочних залоз треба проводити з 25-річного віку.

ЯК ПРОВОДИТИ САМООБСТЕЖЕННЯ СВОЇХ МОЛОЧНИХ ЗАЛОЗ

В стоячому положенні.

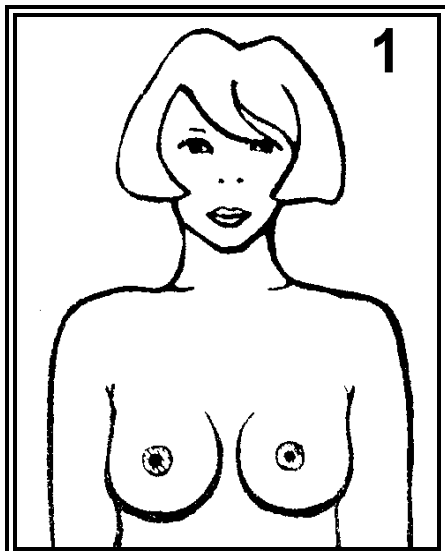

Рис.1 Станьте перед дзеркалом і уважно огляньте залози, руки опустіть вздовж тіла.

Рис.2 Огляньте залози з руками, піднятими догори, потім підніміть обидві залози догори і огляньте їх задню поверхню.

Рис.3 Огляньте залози з руками, покладеними на кістки тазу.

Рис.4 Обстеження правої молочної залози: права рука піднята догори і закинута за голову. Лівою рукою обмацуете праву молочну залозу.

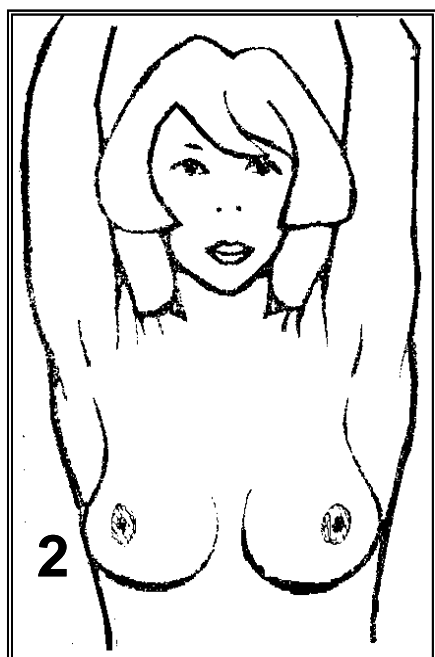
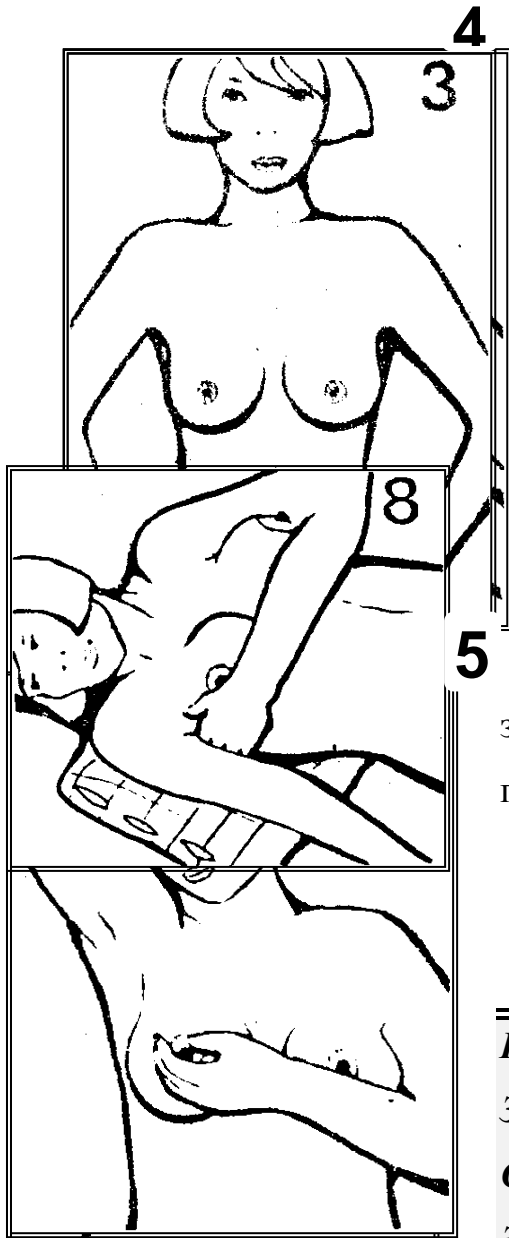

Рис.5 Промасування робіть спочатку по великому колу за ходом годинникової стрілки, а потім по менших колах аж до соска, притискаючи залозу до грудної стінки.

Рис.6 Промасування соска: натисніть на сосок двома пальцями і зверніть увагу, чи немає виділень із соска.

лежачому положенні.

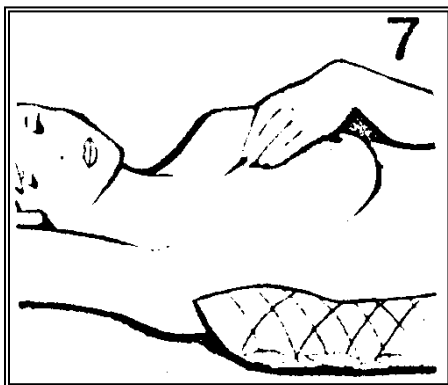
Рис.7 Ляжте на спину, покладіть подушку під правий бік. Праву руку закиньте під голову. Пальці лівої руки тримайте плоско і легко натискуйте ними на молочну залозу, по колах промацуйте всю залозу.

Рис.8 Промацування пахви.

ПАМ'ЯТАЙТЕ: Самообстеженню молочної залози Вас може навчити Ваш дільничий лікар, гінеколог чи хірург.

**КОЛИ ВАМ ТРЕБА НЕГАЙНО
ЗВЕРНУТИСЬ В ПОЛІКЛІНІКУ ПІСЛЯ
САМООБСТЕЖЕННЯ МОЛОЧНОЇ
ЗАЛОЗИ**

1. Ви виявили зміну форми або розмірів залози.

2. Ви виявили втягнення шкіри, її зморшкуватість або зміну кольору залози.

3. Ви виявили втягнення соска, почервоніння соска або зміну його кольору.

4. Ви виявили виділення із соска рідини світлого зеленуватого або червоного кольору.

5. Ви виявили вузол або затвердіння в молочній

залозі.

ПАМ'ЯТАЙТЕ, що всі ці симптоми не обов'язково є симптомами раку
молочної залози.

КОЛИ ВАМ ТРЕБА НЕГАЙНО ЗВЕРНУТИСЬ В ПОЛІКЛІНІКУ ПІСЛЯ
САМООБСТЕЖЕННЯ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ